

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 6.2.2019
COM(2019) 54 final

2019/0026 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της διάσκεψης των μερών αναφορικά με τροποποιήσεις του παραρτήματος III της σύμβασης του Ρότερνταμ σχετικά με τη διαδικασία συναίνεσης μετά από ενημέρωση όσον αφορά ορισμένα επικίνδυνα χημικά προϊόντα και φυτοφάρμακα στο διεθνές εμπόριο

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά την απόφαση για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο πλαίσιο της διάσκεψης των μερών της σύμβασης του Ρότερνταμ σε σχέση με την προβλεπόμενη έκδοση αποφάσεων για τη συμπερίληψη περαιτέρω χημικών προϊόντων στον κατάλογο του παραρτήματος III της σύμβασης του Ρότερνταμ.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Η σύμβαση του Ρότερνταμ

Η σύμβαση του Ρότερνταμ σχετικά με τη διαδικασία συναίνεσης μετά από ενημέρωση όσον αφορά ορισμένα επικίνδυνα χημικά προϊόντα και φυτοφάρμακα στο διεθνές εμπόριο («σύμβαση») έχει ως στόχο να προάγει τον επιμερισμό της ευθύνης και τις προσπάθειες συνεργασίας μεταξύ των μερών στο διεθνές εμπόριο επικίνδυνων χημικών προϊόντων για να προστατευτεί η ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον και να συνεισφέρει στην περιβαλλοντικώς σωστή χρήση των εν λόγω χημικών προϊόντων. Η σύμβαση δημιουργεί νομικά δεσμευτικές υποχρεώσεις για την εφαρμογή της διαδικασίας συναίνεσης μετά από ενημέρωση (ΣΜΕ) και προστατεύει τις χώρες, ιδιαίτερα τις αναπτυσσόμενες χώρες, από ανεπιθύμητες εισαγωγές χημικών προϊόντων μέσω της επιβολής υποχρεώσεων σχετικά με τις εξαγωγές στα εξάγοντα μέρη.

Η συμφωνία άρχισε να ισχύει στις 24 Φεβρουαρίου 2004.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα 28 κράτη μέλη της είναι συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης¹.

2.2. Η διάσκεψη των μερών της σύμβασης του Ρότερνταμ

Η διάσκεψη των μερών, η οποία θεσπίζεται με το άρθρο 18 της σύμβασης, είναι το διοικητικό όργανο της σύμβασης του Ρότερνταμ. Κατά κανόνα, το όργανο αυτό συνεδριάζει ανά διετία, με σκοπό να παρακολουθεί την εφαρμογή της σύμβασης. Επίσης, εξετάζει χημικά προϊόντα τα οποία θέτει υπόψη του η επιτροπή ανασκόπησης χημικών προϊόντων.

Σύμφωνα με τα άρθρα 44 και 45 του εσωτερικού κανονισμού της διάσκεψης των μερών, κάθε μέρος έχει μία ψήφο. Ωστόσο, οι περιφερειακοί οργανισμοί οικονομικής ολοκλήρωσης, όπως είναι η ΕΕ, ασκούν το δικαίωμα ψήφου με αριθμό ψήφων ίσο με τον αριθμό των κρατών μελών τους που είναι μέρη της σύμβασης.

2.3. Η προβλεπόμενη πράξη της διάσκεψης των μερών

Κατά την ένατη τακτική συνεδρίαση, η οποία θα διεξαχθεί από τις 29 Απριλίου έως τις 10 Μαΐου 2019, η διάσκεψη των μερών θα εξετάσει την έκδοση αποφάσεων ώστε να συμπεριληφθούν περαιτέρω χημικά προϊόντα στον κατάλογο του παραρτήματος III της σύμβασης.

Σκοπός των προβλεπόμενων πράξεων είναι να συμπεριληφθούν περαιτέρω χημικά προϊόντα στον κατάλογο του παραρτήματος III της σύμβασης. Η συμπερίληψη στον κατάλογο του παραρτήματος III συνεπάγεται ότι τα χημικά προϊόντα θα υπόκεινται στη διαδικασία συναίνεσης μετά από ενημέρωση βάσει της σύμβασης όταν αποτελούν αντικείμενο διεθνών εμπορικών συναλλαγών.

¹ Απόφαση 2006/730/ΕΚ του Συμβουλίου, της 25ης Σεπτεμβρίου 2006, για τη σύναψη, εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της σύμβασης του Ρότερνταμ σχετικά με τη διαδικασία συναίνεσης μετά από ενημέρωση όσον αφορά ορισμένα επικίνδυνα χημικά προϊόντα και φυτοφάρμακα στο διεθνές εμπόριο (ΕΕ L 299 της 28.10.2006, σ. 23-25).

Οι προβλεπόμενες πράξεις θα καταστούν δεσμευτικές για τα μέρη σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 5 στοιχείο γ) της σύμβασης, το οποίο προβλέπει τα εξής: «Η απόφαση για την τροποποίηση του παραρτήματος III ανακοινώνεται στα συμβαλλόμενα μέρη από τον Θεματοφύλακα. Η τροποποίηση τίθεται σε ισχύ για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη κατά την ημερομηνία που καθορίζεται στην απόφαση.»

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Η Επιτροπή προτείνει στο Συμβούλιο απόφαση με σκοπό να υποστηριχθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, οι αποφάσεις τροποποίησης του παραρτήματος III της σύμβασης κατά την ένατη συνεδρίαση της διάσκεψης των μερών. Με τις εν λόγω αποφάσεις θα προστεθούν περαιτέρω χημικά προϊόντα στο παράρτημα III, με συνέπεια την υπαγωγή τους στη διαδικασία συναίνεσης μετά από ενημέρωση βάσει της σύμβασης.

Οι αποφάσεις που υποβάλλονται προς έγκριση στη διάσκεψη των μερών βασίζονται σε συστάσεις της επιτροπής ανασκόπησης χημικών προϊόντων, ενός επικουρικού οργάνου που τελεί υπό την εποπτεία της διάσκεψης των μερών. Έχει διαπιστωθεί ότι τα χημικά προϊόντα που η επιτροπή ανασκόπησης χημικών προϊόντων συνέστησε να συμπεριληφθούν στον κατάλογο του παραρτήματος III πληρούν τα κριτήρια του παραρτήματος II της σύμβασης.

Δεδομένου ότι η Ένωση κατέχει ηγετική θέση στη χάραξη περιβαλλοντικής πολιτικής, είναι εξαιρετικά σημαντικό να επιβεβαιώσει εκ νέου την παγκόσμια δέσμευση που έχει αναλάβει για την προώθηση της καλύτερης εφαρμογής πολυμερών συμφωνιών και προτύπων στον τομέα του περιβάλλοντος. Αυτό περιλαμβάνει την υποστήριξη και την εφαρμογή των συστάσεων που έχουν εκδοθεί από επιστημονικά επικουρικά όργανα των εν λόγω συμφωνιών και την τήρηση των κριτηρίων που έχουν καθοριστεί στις συμφωνίες στις οποίες στηρίζονται οι συστάσεις αυτές.

Επιπλέον, η πρωτοβουλία αυτή συνάδει με την προτεραιότητα του κ. Juncker να καταστεί η ΕΕ ισχυρότερη παγκόσμια δύναμη, με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, ιδιαίτερα όσον αφορά την καλή υγεία (3) και την υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή (12), καθώς και με το 7ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον.

Κατά συνέπεια, η Ένωση θα πρέπει να υποστηρίξει τις προτεινόμενες αποφάσεις για τη συμπερίληψη, στο παράρτημα III, του acetochlor (ακετοχλώριο), του carbosulfan (καρβουσουλφάνη), του χρυσοτιλικού αμιάντου, του fenthion (φενθείο) (σκευασμάτων εξαιρετικά χαμηλού όγκου με συγκέντρωση δραστικού συστατικού ίση ή μεγαλύτερη από 640 g/l), του εξαβρωμοκυκλοδεκανίου, των υγρών σκευασμάτων (γαλακτωματοποιήσιμων και διαλυτών συμπυκνωμάτων) που περιέχουν paraquat dichloride (διχλωριούχο παρακουάτ) σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη από 276 g/l, που ισοδυναμεί με συγκέντρωση ιόντων paraquat ίση ή μεγαλύτερη από 200 g/l, και του phorate (φοράτη). Τα εν λόγω χημικά προϊόντα υπόκεινται ήδη σε περιορισμούς όσον αφορά τις εξαγωγές σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 649/2012, οι οποίοι είναι παρόμοιοι με τους περιορισμούς που προβλέπει η σύμβαση.

Πρέπει να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στη διάσκεψη των μερών, δεδομένου ότι οι τροποποιήσεις του παραρτήματος III θα είναι νομικά δεσμευτικές για την Ένωση και θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 649/2012, με τον οποίο εφαρμόζεται η σύμβαση του Ρότερνταμ στην Ένωση.

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Διαδικαστική νομική βάση

4.1.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό *«των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας»*.

Η έννοια των *«πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα»* περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εν λόγω όργανο. Περιλαμβάνει επίσης πράξεις που δεν έχουν δεσμευτική ισχύ βάσει του διεθνούς δικαίου, αλλά *«επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης»*².

4.1.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Η διάσκεψη των μερών είναι όργανο που έχει συσταθεί δυνάμει συμφωνίας, συγκεκριμένα της σύμβασης του Ρότερνταμ σχετικά με τη διαδικασία συναίνεσης μετά από ενημέρωση όσον αφορά ορισμένα επικίνδυνα χημικά προϊόντα και φυτοφάρμακα στο διεθνές εμπόριο.

Η πράξη την οποία καλείται να θεσπίσει η διάσκεψη των μερών συνιστά πράξη που παράγει έννομα αποτελέσματα. Η προβλεπόμενη πράξη θα είναι δεσμευτική βάσει του διεθνούς δικαίου σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 5 της σύμβασης του Ρότερνταμ και θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 649/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τις εξαγωγές και εισαγωγές επικίνδυνων χημικών προϊόντων³. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το άρθρο 23 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού απαιτεί την επανεξέταση του καταλόγου χημικών προϊόντων του παραρτήματος I με βάση τις εξελίξεις στο πλαίσιο της σύμβασης.

Η προβλεπόμενη πράξη δεν συμπληρώνει ούτε τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας.

Συνεπώς, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

4.2. Ουσιαστική νομική βάση

4.2.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης βάσει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της προβλεπόμενης πράξης σε σχέση με την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης. Αν η προβλεπόμενη πράξη επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες και αν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος/-α, ενώ ο/η άλλος/-η έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο ουσιαστική νομική βάση, δηλαδή εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα.

Σε περίπτωση που η προβλεπόμενη πράξη επιδιώκει συγχρόνως πολλούς στόχους, ή έχει πολλές συνιστώσες, που συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους, χωρίς ο ένας/η μία να έχει παρεπόμενο χαρακτήρα σε σχέση με τον/την άλλο/-η, η ουσιαστική νομική βάση της απόφασης δυνάμει του

² Απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

³ ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 60.

άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ θα πρέπει να περιλαμβάνει, κατ' εξαίρεση, τις διάφορες αντίστοιχες νομικές βάσεις.

4.2.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Η προβλεπόμενη πράξη επιδιώκει στόχους και έχει συνιστώσες στους τομείς «περιβάλλον» και «εμπόριο». Αυτά τα στοιχεία της προβλεπόμενης πράξης συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους χωρίς το ένα να είναι παρεπόμενο σε σχέση με το άλλο.

Συνεπώς, η ουσιαστική νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης περιλαμβάνει τις ακόλουθες διατάξεις: άρθρο 192 παράγραφος 1 και άρθρο 207 παράγραφοι 3 και 4 πρώτο εδάφιο.

4.3. Συμπέρασμα

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης θα πρέπει να είναι το άρθρο 192 παράγραφος 1 και το άρθρο 207 παράγραφοι 3 και 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της διάσκεψης των μερών αναφορικά με τροποποιήσεις του παραρτήματος III της σύμβασης του Ρότερνταμ σχετικά με τη διαδικασία συναίνεσης μετά από ενημέρωση όσον αφορά ορισμένα επικίνδυνα χημικά προϊόντα και φυτοφάρμακα στο διεθνές εμπόριο

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1 και το άρθρο 207 παράγραφοι 3 και 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η σύμβαση του Ρότερνταμ σχετικά με τη διαδικασία συναίνεσης μετά από ενημέρωση όσον αφορά ορισμένα επικίνδυνα χημικά προϊόντα και φυτοφάρμακα στο διεθνές εμπόριο («σύμβαση») τέθηκε σε ισχύ στις 24 Φεβρουαρίου 2004 και συνήφθη εξ ονόματος της Ένωσης με την απόφαση 2006/730/EK του Συμβουλίου⁴.
- (2) Με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 649/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, η σύμβαση του Ρότερνταμ εφαρμόστηκε στην Ένωση⁵.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 7 της σύμβασης, η διάσκεψη των μερών μπορεί να εγκρίνει τις τροποποιήσεις του παραρτήματος III.
- (4) Κατά την ένατη συνεδρίαση της διάσκεψης των μερών της σύμβασης του Ρότερνταμ αναμένεται να εκδοθούν αποφάσεις σχετικά με τη συμπερίληψη περαιτέρω χημικών προϊόντων στον κατάλογο του παραρτήματος III.
- (5) Είναι σκόπιμο να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο πλαίσιο της διάσκεψης των μερών, δεδομένου ότι οι τροποποιήσεις του παραρτήματος III θα είναι δεσμευτικές για την Ένωση.
- (6) Για να διασφαλιστεί ότι οι χώρες εισαγωγής επωφελούνται από την προστασία που παρέχει η σύμβαση του Ρότερνταμ και δεδομένου ότι πληρούνται όλα τα σχετικά κριτήρια με βάση τη σύμβαση, είναι αναγκαίο και πρόσφορο να υποστηριχθεί η σύσταση της επιτροπής ανασκόπησης χημικών προϊόντων, ενός επικουρικού οργάνου της σύμβασης του Ρότερνταμ, όσον αφορά την συμπερίληψη, στο παράρτημα III της

⁴ Απόφαση 2006/730/EK του Συμβουλίου, της 25ης Σεπτεμβρίου 2006, για τη σύναψη, εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της σύμβασης του Ρότερνταμ σχετικά με τη διαδικασία συναίνεσης μετά από ενημέρωση όσον αφορά ορισμένα επικίνδυνα χημικά προϊόντα και φυτοφάρμακα στο διεθνές εμπόριο (ΕΕ L 299 της 28.10.2006, σ. 23-25).

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 649/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τις εξαγωγές και εισαγωγές επικίνδυνων χημικών προϊόντων (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 60).

σύμβασης του Ρότερνταμ, του acetochlor (ακετοχλώριο), του carbosulfan (καρβοσουλφάνη), του χρυσοτιλικού αμιάντου, του fenthion (φενθείο) (σκευασμάτων εξαιρετικά χαμηλού όγκου με συγκέντρωση δραστικού συστατικού ίση ή μεγαλύτερη από 640 g/l), του εξαβρωμοκυκλοδωδεκανίου, του phorate (φοράτη) και των υγρών σκευασμάτων (γαλακτωματοποιήσιμων και διαλυτών συμπυκνωμάτων) που περιέχουν paraquat dichloride (διχλωριούχο παρακουάτ) σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη από 276 g/l, που ισοδυναμεί με συγκέντρωση ιόντων paraquat ίση ή μεγαλύτερη από 200 g/l. Οι ουσίες αυτές ήδη έχουν απαγορευτεί ή υπαχθεί σε αυστηρούς περιορισμούς στην Ένωση και, συνεπώς, υπόκεινται σε απαιτήσεις όσον αφορά τις εξαγωγές που υπερβαίνουν εκείνες της σύμβασης του Ρότερνταμ, δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 649/2012,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ένατη συνεδρίαση της διάσκεψης των μερών της σύμβασης του Ρότερνταμ είναι η ακόλουθη: η Ένωση θα υποστηρίξει την έγκριση των τροποποιήσεων του παραρτήματος III της σύμβασης του Ρότερνταμ σχετικά με τη διαδικασία συναίνεσης μετά από ενημέρωση όσον αφορά ορισμένα επικίνδυνα χημικά προϊόντα και φυτοφάρμακα στο διεθνές εμπόριο αναφορικά με τη συμπερίληψη του acetochlor (ακετοχλώριο), του carbosulfan (καρβοσουλφάνη), του χρυσοτιλικού αμιάντου, του fenthion (φενθείο) (σκευασμάτων εξαιρετικά χαμηλού όγκου με συγκέντρωση δραστικού συστατικού ίση ή μεγαλύτερη από 640 g/l), του εξαβρωμοκυκλοδωδεκανίου, του phorate (φοράτη) και των υγρών σκευασμάτων (γαλακτωματοποιήσιμων και διαλυτών συμπυκνωμάτων) που περιέχουν paraquat dichloride (διχλωριούχο παρακουάτ) σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη από 276 g/l, που ισοδυναμεί με συγκέντρωση ιόντων paraquat ίση ή μεγαλύτερη από 200 g/l.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*